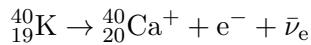

2. izpit iz Moderne fizike, 19.6.2014

1. Tok protonov 10^{16} s^{-1} pospešimo, da imajo $\gamma = 5000$. Nato jih usmerimo v tarčo. Kolikšna moč se sprošča v tarči in s kolikšno silo deluje curek na tarčo?

2. Radioaktivni kalij ${}^{40}\text{K}$ razpada z razpadom β ,

v kalcijev ion, elektron in antinevtrino $\bar{\nu}_e$, ki je brezmasni delec. Relativna atomska masa ${}^{40}\text{K}$ je 39.96400, ${}^{40}\text{Ca}$ pa 39.96259. Koliko kinetične energije imajo razpadni produkti v laboratorijskem sistemu, kjer jedro kalija miruje? Koliko atomov kalija razpade vsako sekundo? Kolikšno moč seva (kinetična energija na časovno enoto) 5 g radioaktivnega ${}^{40}\text{K}$? Avogadrovo število je $N_A = 6.02 \cdot 10^{26} / \text{kmol}$, razpolovni čas ${}^{40}\text{K}$ pa je $1.2 \cdot 10^9$ let.

3. Izračunaj povprečno hitrost potovanja elektronov v bakru s prevodnostjo $6 \cdot 10^7 (\Omega\text{m})^{-1}$, ko kristal postavimo v zunanje električno polje z jakostjo $E = 1000 \text{ V/m}$. Gostota bakra je 8.9 g/cm^3 , molska masa je 63 kg/kmol , atom bakra odda en elektron. Izračunaj še povprečno velikost hitrosti elektronov v Fermijevem plinu, ko ni električnega polja.

4. V neskončni potencialni jami na območju $-x_0 < x < x_0$, $x_0 = 1 \text{ nm}$ se nahaja elektron, ki ga v nekem trenutku opiše valovna funkcija $\psi(x) = N(x - x_0)^2(x + x_0)$. Izračunaj normirno konstantno valovne funkcije ter nato pričakovano vrednost gibalne količine, $\langle p \rangle$. Na katerem mestu je največja verjetnost, da najdemo elektron?